

Vlaamse
overheid

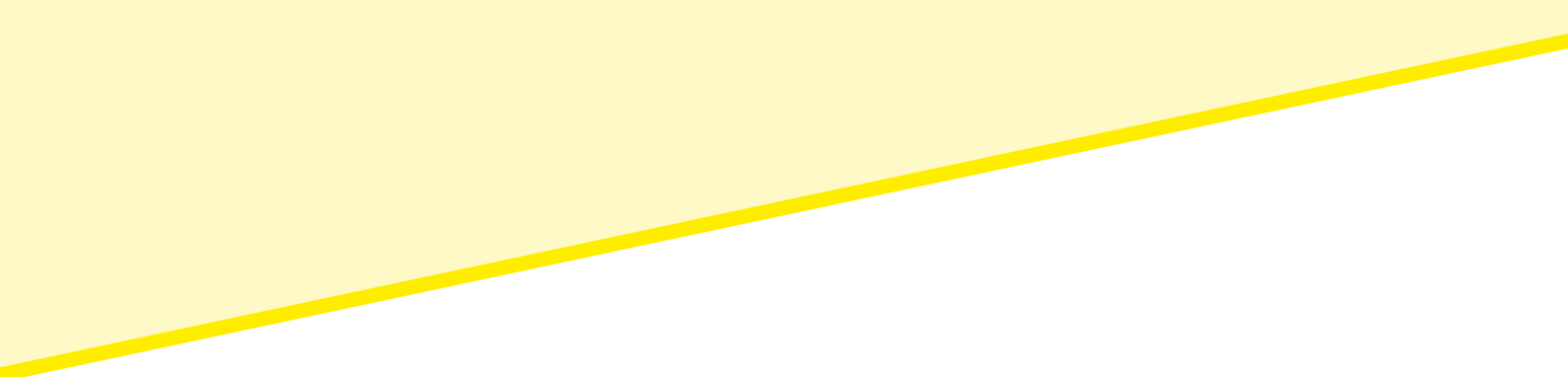

SAMENVATTING

JAARVERSLAG WAPENHANDEL 2025

Dienst Controle Strategische Goederen

DEPARTEMENT
KANSELARIJ &
BUITENLANDSE ZAKEN

SAMENVATTING JAARVERSLAG WAPENHANDEL 2025

Dienst Controle Strategische Goederen

Samenvatting van het 22ste jaarverslag van de Vlaamse Regering aan het Vlaams Parlement over de toegekende vrijstellingen en de toegekende en geweigerde vergunningen voor de in-, uit-, doorvoer en overbrenging van defensiegerelateerde producten, ander voor militair gebruik dienstig materiaal, ordehandhavingsmateriaal, civiele vuurwapens, onderdelen en munitie.

Inhoud

1. Juridisch en administratief kader	5
1.1. Het Wapenhandeldecreet en het Wapenhandelbesluit	6
1.2. Algemene beperkende maatregel militaire goederen Israël	6
1.3. Europese regelgeving	6
1.4. Het internationale kader: VN-Wapenhandelsverdrag	6
1.5. De dienst Controle Strategische Goederen	6
2. Controle van strategische goederen in een veranderende veiligheidscontext	8
2.1. Groei en technologische innovatie	9
2.2. Versterking van de controle op strategische goederen	9
2.3. Outreach, kennisopbouw en samenwerking	9
2.4. Eenvoudigere procedures en efficiëntere werking	9
3. Internationaal perspectief 2025	10
3.1. De wapenhandel op wereldniveau	11
3.2. De wapenhandel op Europees niveau	11
3.3. Internationale wapenembargo's	11
4. Vlaamse in-, uit-, doorvoer en overbrenging in 2025	12
4.1. Definitieve invoer vanuit landen buiten de EU	13
4.2. Definitieve uitvoer naar landen buiten de EU	13
4.3. Doorvoer vanuit en naar landen buiten de EU	13
4.4. Tijdelijke in- en uitvoer vanuit landen buiten de EU	13
4.5. Definitieve overbrenging vanuit andere EU-lidstaten	13
4.6. Definitieve overbrenging naar andere EU-lidstaten	13
4.7. Tijdelijke overbrenging vanuit en naar andere EU-lidstaten	14
4.9. Verdere analyse	14
5. Parlementaire controle	15

1

Juridisch en administratief kader

1.1. Het Wapenhandeldecreet en het Wapenhandelbesluit

In het Vlaamse Gewest wordt de bevoegdheid voor wapenhandel grotendeels uitgeoefend op basis van het [Wapenhandeldecreet van 15 juni 2012](#) en het [Wapenhandelbesluit van 20 juli 2012](#), die in 2017 werden herzien.

In het Vlaams Regeerakkoord 2024-2029 engageerde de Vlaamse Regering zich tot **actualisering van dit regelgevend kader**, in het licht van de gewijzigde geopolitieke context.

1.2. Algemene beperkende maatregel militaire goederen Israël

Op 2 september 2025 legde de Vlaamse Regering haar standpunt vast over het conflict in Israël en Gaza. Ze bevestigde daarbij het **zeer strikt beleid dat het Vlaamse Gewest sinds 2009 hanteert** voor de overbrenging, uitvoer en doorvoer van militaire goederen naar Israël: vergunningen worden niet toegekend als strategische goederen (binnen de contouren van het Wapenhandeldecreet en de Europese Verordening 2021/821) de defensiecapaciteit van Israël versterken of bestemd zijn voor militair gebruik in of door Israël.

Op 15 oktober 2025 nam de Vlaamse Regering een **bijkomende maatregel**, op basis van artikel 43/1 van het Wapenhandeldecreet. Zo weigert de Vlaamse Regering automatisch en systematisch vergunningsaanvragen **als het eindgebruik in Israël ligt, zonder individuele toetsing aan de criteria**. Die maatregel geldt in principe voor zes maanden, maar kan verlengd worden zolang de situatie in Gaza dat vereist.

1.3. Europese regelgeving

[Richtlijn \(EU\) 2021/555](#) van het Europees Parlement en de Raad van 24 maart 2021 legt onder meer de regels vast voor de **overbrenging van civiele vuurwapens, onderdelen en munitie** binnen de Europese Unie, Noorwegen, IJsland, Liechtenstein en Zwitserland.

Het [Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944/GBVB](#) van de Raad van 8 december 2008 legt gemeenschappelijke regels vast voor **de controle op de**

uitvoer van militaire goederen en technologie.

Het bevat de **criteria** waaraan EU lidstaten aanvragen voor uitvoervergunningen moeten toetsen voor goederen op de **gemeenschappelijke EU lijst van militaire goederen**.

In **april 2025** werd het Standpunt **inhoudelijk herzien** (Besluit (GBVB) 2025/779 van de Raad van 14 april 2025). De herziening versterkt de aandacht voor mensenrechten en internationaal humanitair recht.

[Richtlijn 2009/43/EG](#) van het Europees Parlement en de Raad van 6 mei 2009 legt de regels vast voor de **overbrenging van defensiegerelateerde producten** binnen de Europese Unie, Noorwegen en IJsland. Ook deze regels zijn **omgezet in het Wapenhandeldecreet** en het Wapenhandelbesluit. Ze vormen onder meer de basis voor het gebruik van **algemene, globale en individuele vergunningen voor overbrengingen**.

De Vuurwapenverordening, of Verordening (EU) Nr. 258/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 14 maart 2012 voert artikel 10 uit van het VN protocol voor vuurwapens, dat deel uitmaakt van het Verdrag van de Verenigde Naties ter bestrijding van grensoverschrijdende georganiseerde misdaad.

1.4. Het internationale kader: VN-Wapenhandelsverdrag

Het [VN-Wapenhandelsverdrag \(Arms Trade Treaty\)](#) regelt de internationale handel in conventionele wapens. Het is een historisch verdrag, want het bevat de **eerste mondiale, juridisch bindende regels voor de internationale wapenhandel**. Op 31 december 2025 telde het VN Wapenhandelsverdrag 118 Partijstaten.

1.5. De dienst Controle Strategische Goederen

De dienst Controle Strategische Goederen (dCSG) van het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken **controleert de in-, uit-, doorvoer en overbrenging** van strategische goederen. De dienst houdt ook **gedeeltelijk toezicht op de naleving** van het Wapenhandeldecreet en kan optreden bij inbreuken.

Daarnaast **informeert en sensibiliseert** dCSG de Vlaamse industrie en onderzoekswereld over exportcontrole. Zo ondersteunt de dienst het concurrentievermogen van Vlaanderen en Europa en voorkomt ze dat strategische goederen of kennis voor ongewenste doeleinden worden gebruikt. Via **rapporteringen** aan het parlement, de EU en internationale partners zorgt ze ook voor transparantie.

dCSG werkt bovendien actief mee aan de **versterking en harmonisering van exportcontrole in Europa en wereldwijd**. Vlaamse experts nemen deel aan multilaterale exportcontroleregimes, delen expertise met andere landen en dragen bij aan Europese werkgroepen. Daarbij verdedigt de dienst de Vlaamse belangen en zet ze zich in voor een gelijk Europees speelveld.

2

Controle van strategische
goederen in een
veranderende
veiligheidscontext

2.1. Groei en technologische innovatie

In 2025 werd de geopolitieke context complexer en groeide de aandacht voor veiligheid en defensie in Europa en Vlaanderen. Met het **Vlaams Defensieplan**, voorgesteld in april 2025, wilde de Vlaamse Regering de defensie-industrie technologisch en economisch versterken.

Die evoluties leidden tot **meer vergunningsaanvragen** voor strategische goederen. Door zowel de stijging van het aantal dossiers als de toenemende complexiteit ervan werd de dienst Controle Strategische Goederen (dCSG) in 2025 verder versterkt.

2.2. Versterking van de controle op strategische goederen

Een andere reden om de werking van dCSG uit te bouwen, is de beleidskeuze van de Vlaamse Regering om de controle op strategische goederen te versterken: **versnellen waar mogelijk, bewaken waar nodig**.

Er ging in 2025 extra aandacht naar een betere begeleiding van bedrijven, verdere kennisopbouw, eenvoudigere procedures en een sterker handhavingsbeleid.

2.3. Outreach, kennisopbouw en samenwerking

In 2025 voerde dCSG 39 individuele gesprekken met bedrijven, onder andere om hen te ondersteunen bij de uitbouw van een **internal compliance programme** (ICP) en bij de correcte classificatie van hun producten.

Daarnaast was de dienst aanwezig op **internationale defensiebeurzen**, zoals de Paris Air Show en DSEI in Londen. Zo volgde dCSG technologische en marktontwikkelingen op de voet en kreeg de dienst beter zicht op internationale waardeketens en de positie van Vlaamse bedrijven. Die aanwezigheid maakte de dienst bovendien zichtbaarder en toegankelijker voor ondernemingen.

Tijdens de missie naar Londen organiseerde dCSG een seminarie voor Vlaamse bedrijven. Daarnaast werden in 2025 verschillende **opleidingssessies** ingericht, waaronder drie basissessies, onder

andere voor bedrijven die deelnemen aan Europese initiatieven. Medewerkers namen ook deel aan **Europese programma's**.

2.4. Eenvoudigere procedures en efficiëntere werking

In lijn met het Vlaams Defensieplan werkte dCSG aan **eenvoudigere en efficiëntere procedures** met kortere doorlooptijden en minder administratieve lasten. Samen met het Interuniversitair Centrum voor Wetgeving voerde de dienst een **regel-druktoets** uit.

Een eerste reeks maatregelen had betrekking op de digitalisering van **eindgebruikerscertificaten**. Daarbij past dCSG een **risicogebaseerde aanpak** toe, waarbij de procedure wordt afgestemd op het risico van de transactie.

Daarnaast stimuleerde de dienst bedrijven om vaker gebruik te maken van **globale en gecombineerde vergunningen** voor laag-risico transacties. Dat vermindert de administratieve lasten voor zowel bedrijven als overheid.

Ook de procedure voor **voorafgaande machtigingen** werd verfijnd, met screenings en adviezen die beter aansluiten bij het **profiel van de aanvraag**.

3

Internationaal perspectief 2025

3.1. De wapenhandel op wereldniveau

Veel landen maken hun cijfers over in- en uitvoer niet openbaar. Een aantal rapporten geven wel een indicatie.

Binnen de **Verenigde Naties** spraken staten af om hun handel in conventionele wapens te rapporteren. De ingediende rapporten zijn publiek beschikbaar op de [website van UNROCA](#). Voor het [rapporteringsjaar](#) 2024 dienden 67 VN-lidstaten een rapport in.

Staten die partij zijn bij het **VN-Wapenhandelsverdrag** (Arms Trade Treaty of ATT) moeten elk jaar rapporteren over hun **in-, uit- en doorvoer van conventionele wapens**. De meeste ATT-rapporten zijn publiek beschikbaar op de [website van het VN-Wapenhandelsverdrag](#).

De elfde **conferentie** van landen die partij zijn bij het VN Wapenhandelsverdrag (CSP11) vond plaats van **25 tot en met 29 augustus 2025 in Genève**. Het eindverslag van de conferentie bevat alle beslissingen en aanbevelingen. Ook de documenten en tussenkomsten van landen, waaronder België, zijn publiek beschikbaar op de website van het [VN-Wapenhandelsverdrag](#).

Voor een breder en consistent beeld van militaire uitgaven wereldwijd kan men terecht bij het **Stockholm International Peace Research Institute** (SIPRI). Het Vlaams Vredesinstituut publiceerde een [Nederlandstalige samenvatting van het SIPRI-jaarboek 2025](#) op haar website.

3.2. De wapenhandel op Europees niveau

EU-lidstaten moeten elk jaar rapporteren over hun **uitvoer van militaire goederen**. Dat staat in het Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944/GBVB.

Het [zevenentwintigste EU-jaarverslag](#) over de Europese wapenuitvoer in 2024 werd in het Publicatieblad van de EU gepubliceerd op 22 april 2026. In totaal werden er 31.444 vergunningen geregistreerd voor een waarde van 316.605.812.202 euro. 104 vergunningen werden geweigerd.

Alle gegevens zijn uitgesplitst volgens **22 categorieën van militaire goederen**.

3.3. Internationale wapenembargo's

Drie internationale organisaties leggen wapenembargo's en andere beperkende maatregelen op:

- de Europese Unie (EU)
- de Verenigde Naties (VN)
- de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE)

De Europese Commissie ontwikkelde in 2017 de EU Sanctions Map. Deze **website toont:**

- tegen welke landen, entiteiten of personen maatregelen gelden
- welke soorten maatregelen van kracht zijn

De Dienst Instrumenten buitenlands beleid van de Europese Commissie **actualiseert de website dagelijks**.

4

Vlaamse in-, uit-, doorvoer
en overbrenging in 2025

4.1. Definitieve invoer vanuit landen buiten de EU

In 2025 werden **42 vergunningen toegekend** voor definitieve invoer vanuit landen buiten de EU. In 2024 werden er 54 vergunningen toegekend.

De vergunde waarde is sterk gestegen: van 8.195.922 euro naar **108.458.396 euro**. Het gaat bijna uitsluitend over de invoer van vuurwapens en munitie. 2 specifieke dossiers waren samen ongeveer 100.000.000 euro waard. Beide dossiers gaan over goederen voor drones bestemd voor het Belgisch leger.

4.2. Definitieve uitvoer naar landen buiten de EU

Het aantal toegekende **definitieve uitvoervergunningen** steeg van 63 in 2024 naar 78. De waarde van de uitvoer steeg van 99.975.806 euro naar **263.199.346 euro**.

Een mogelijke verklaring voor die stijging is de outreach-activiteit van de dienst Controle Strategische Goederen over flexibelere vergunningen voor specifieke aanvragers. Die worden meestal aangevraagd voor een grotere waarde dan de individuele vergunningen.

De 3 landen waarnaar het meest uitgevoerd werd (op basis van de laatst gekende eindgebruikers) waren in 2025 de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk en Oekraïne.

4.3. Doorvoer vanuit en naar landen buiten de EU

Er werden in 2025 **8 vergunningen toegekend voor doorvoer**. Dat is een stijging met 1 dossier ten opzichte van 2024. De vergunde waarde voor deze transacties steeg wel aanzienlijk: van 21.547.844 euro naar **200.989.081 euro**. Enkele specifieke vergunningen met een zeer hoge waarde verklaren die stijging. De meest waardevolle doorvoer in 2025 alleen al was een transactie van bijna 120.000.000 euro.

4.4. Tijdelijke in- en uitvoer vanuit landen buiten de EU

Net zoals in 2024 werden er in 2025 **geen vergunningen afgeleverd of geweigerd voor tijdelijke invoer**.

Het aantal toegekende vergunningen voor **tijdelijke uitvoer** steeg licht van 19 naar **22** en ook de waarde steeg vrijwel evenredig van 57.152.126 euro naar **64.257.052 euro**. Deze cijfers zijn ook in lijn met de voorgaande jaren.

4.5. Definitieve overbrenging vanuit andere EU-lidstaten

Het aantal **toegekende vergunningen voor overbrenging naar het Vlaamse Gewest** daalde in 2025 tegenover het voorgaande jaar: 358 vergunningen in 2025 ten opzichte van 382 in 2024. De waarde steeg wel. In 2025 bedroeg de totale waarde voor dit type vergunningen **36.187.228 euro** ten opzichte van 25.002.645 euro in het voorgaande jaar. Er is geen specifieke verklaring voor deze stijging. Het cijfer van 2025 ligt wel in lijn met de cijfers van 2023 en 2022: respectievelijk 36.373.875 euro en 33.310.684 euro.

Net zoals bij invoer vanuit landen buiten de EU gaat het bij overbrenging van landen binnen de EU naar het Vlaams Gewest vooral om vergunningen voor munitie en munitie-onderdelen.

4.6. Definitieve overbrenging naar andere EU-lidstaten

Het aantal toegekende **individuele vergunningen voor overbrenging vanuit het Vlaams Gewest** naar andere EU-lidstaten bedroeg in 2025 **139**, tegenover 109 in 2024. De totale waarde bedroeg **102.826.932 euro**, tegenover 13.363.516 euro in 2024. Dat is een aanzienlijke stijging, maar de totale waarde was in 2024 wel opmerkelijk laag. In 2023 bedroeg de totale waarde, ter vergelijking, 80.997.874 euro. Bovendien werden er in 2025 enkele opvallend grote transacties vergund. Zo bedroeg de totale waarde van de 3 meest waardevolle dossiers alleen al 67.000.000 euro.

Voor **definitieve overbrengingen** naar andere EU-lidstaten die in 2025 werden verricht **op basis**

van **algemene vergunningen** en **globale vergunningen** werden onderstaande waarden gerapporteerd.

Algemene Type	2025	2024
Type 1: strijdkrachten	3.420.788	6.896.473
Type 2: gecertificeerde personen	216.581	282.262
Type 5: intergouvernamenteel samenwerkingsprogramma	8.580.211	7.127.069
Globale	2.139.032	644.227
	14.356.612	14.950.032

De 4 landen waarnaar het meest overgebracht werd (op basis van de laatst gekende eindgebruikers) waren in 2025 Frankrijk, Duitsland, Oostenrijk en Zweden.

4.7. Tijdelijke overbrenging vanuit en naar andere EU-lidstaten

Er werden in 2025 **3 vergunningen toegekend voor tijdelijke overbrenging vanuit een EU-lidstaat** naar Vlaanderen, ter waarde van **179.200 euro**.

Er werd **1 vergunning toegekend voor tijdelijke overbrenging vanuit Vlaanderen** naar een andere EU-lidstaat, ter waarde van **362.500 euro**.

Voor de tijdelijke overbrengingen naar andere EU-lidstaten die werden verricht op **basis van algemene vergunningen** werden onderstaande waarden gerapporteerd.

	2025	2024
Algemene type 3: strijdkrachten	191.148	619.562
Algemene type 4: gecertificeerde personen	732.743	5.589.426

4.8. Verlengingen, voorlopige adviezen, schriftelijke bevestigingen en indicatieve inlichtingen

In 2025 werden **8 verlengingen** toegekend, allen voor uitvoer. Er werd **1 positief voorlopig advies** afgeleverd. Er werd **geen schriftelijke bevestiging** toegekend. Er werden **4 indicatieve inlichtingen** aangevraagd, waarvan er 2 goedgekeurd werden, 1 onontvankelijk is verklaard en 1 is stopgezet door de aanvrager.

4.9. Verdere analyse

In 2025 hadden **17 dossiers een waarde groter dan 10.000.000 euro**.

Van alle afgeleverde vergunningen waren er **625 voor een definitieve transactie**.

De **meest voorkomende ML-categorieën zijn ML1, ML23 en ML03**. Andere categorieën die veel voorkomen zijn ML06, ML05 en ML22.

Er werden **12 gecombineerde vergunningen** toegekend voor 3 jaar voor meerdere bestemmingen en eindgebruikers in 1 land buiten de EU, voor een bepaalde hoeveelheid goederen. De vergunningen werden allemaal toegekend voor bestemmingen in de Verenigde Staten, Canada en het Verenigd Koninkrijk. 1 dossier had Israël als bestemming: een tijdelijke transactie met eindgebruik door het Belgisch leger.

Er werden **7 globale vergunningen** toegekend voor 3 jaar voor meerdere bestemmingen en eindgebruikers binnen de EU.

Een gecumuleerde waarde van 200.619.117 euro werd toegekend voor **6 individuele doorvoerdossiers**.

18 individuele vergunningen werden afgeleverd voor **eindgebruik in Oekraïne**, voor een totale waarde van 53.182.249 euro.

3 definitieve vergunningen werden afgeleverd met **Israël als land van bestemming**. Bij 2 daarvan lag het eindgebruik in een derde land, namelijk Zwitserland en Argentinië. Voor 1 vergunning was de eindgebruiker de ambassade van een EU-lidstaat in Israël. De overige 12 vergunningen afgeleverd met als land van bestemming Israël waren allemaal van een tijdelijke aard, waarbij de goederen terugkeren naar het Vlaamse Gewest.

Bij meer dan de helft van de afgeleverde vergunningen gaat het om **civiele vuurwapens en patronen** daarvoor, namelijk 468 vergunningen voor categorie ML01 en 83 vergunningen voor categorie ML03.

14 vergunningen werden afgeleverd voor categorie ML22. Het gaat om overbrengingen van technologie waarbij aan de vergunning **geen monetaire waarde** wordt toegekend.

5

Parlementaire controle

In 2025 werden er 38 schriftelijke vragen en 20 vragen om uitleg gesteld. Dat is een opmerkelijk stijging in vergelijking met 2024, met 7 schriftelijke vragen en 5 vragen om uitleg.